

ГІІМ

ГОРЛІВСЬКИЙ
ІНСТИТУТ
ІНОЗЕМНИХ
МОВ

СУЧАСНІ ЛІНГВІСТИЧНІ ПАРАДИГМИ

ВИПУСК 7

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ГОРЛІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ІНОЗЕМНИХ МОВ (М. ДНІПРО, УКРАЇНА)
ДВНЗ «ДОНБАСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
Г. С. СКОВОРОДИ (М. ХАРКІВ, УКРАЇНА)
УНІВЕРСИТЕТ МАСАРИКА (М. БРНО, ЧЕХІЯ)
ТАРТУСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (М. ТАРТУ, ЕСТОНІЯ)
УНІВЕРСИТЕТ МОЛЛОЙ (М. НЬЮ-ЙОРК, США)

СУЧАСНІ ЛІНГВІСТИЧНІ ПАРАДИГМИ

матеріали міжнародної науково-практичної онлайн-конференції

(19 квітня 2024 року)

до 75-річчя Горлівського інституту іноземних мов

ВИПУСК 7

Дніпро 2024

УДК 81

Рекомендовано до друку вченою радою
Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ ДДПУ
(протокол № 10 від 24.04.2024 р.)

Редакційна колегія

Л. В. Суховецька, кандидат філол. наук, доцент, **Р. М. Ситняк**, кандидат філол. наук, доцент, **О. А. Старченко**, кандидат філол. наук, доцент, **Н. П. Пожидаєва**, кандидат філол. наук, доцент, **І. М. Архіпова**, кандидат філол. наук, доцент.

Публікацію ініційовано кафедрою германської філології факультету романо-германських мов Горлівського інституту іноземних мов (м. Дніпро) ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет».

Сучасні лінгвістичні парадигми : матеріали міжнародної наукової конференції (м. Дніпро, 19 квітня 2024 р.) / відп. ред. Л. В. Суховецька. Дніпро, 2024. Вип. 7. 163 с.

До збірника ввійшли матеріали за такими тематичними напрямками: Функційна семантика лексичних і фразеологічних одиниць. Проблеми номінації, термінологізації. Актуальні проблеми когнітивної лінгвістики. Фонетичні ресурси європейських мов. Проблеми міжкультурної комунікації в поліетнічній площині. Стилїстика тексту. Лінгвістичний аналіз тексту. Проблеми дискурсології, дискурс-аналіз. Концептуальний аналіз мови. Лінгвокультурологічні аспекти дослідження європейських мов. Сучасні проблеми психолінгвістики та етнолінгвістики. Методологічні проблеми сучасної лінгвістики. Методичні інновації у викладанні рідної та іноземних мов.

Більшість тез подана в авторській редакції.

Для викладачів і студентів філологічних факультетів, наукових працівників, а також тих, хто цікавиться питаннями сучасної лінгвістики.

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ОСВІТИ ЯК НОРМА В СТРАТЕГІЧНОМУ ПЛАНУВАННІ ЗВО

Ірина СКЛЯР (м. Дніпро, Україна)

Цифровізація освіти загалом і вищої освіти зокрема стала загальносвітовою тенденцією. Відповідно до ЮНЕСКО (2021), одна з головних цілей освіти полягає в тому, щоб підготувати майбутні покоління до цифрового майбутнього, до роботи зі стрімким розвитком технологій і постійним доступом до величезних обсягів нових знань та інформації, а також сприяти критичному мисленню, креативності та навичкам співпраці, щоб досягти успіху в цифровому контексті. ЮНЕСКО підкреслює важливість того, щоб уряди різних держав мали *ЦИФРОВУ СТРАТЕГІЮ*, яка запропонує рекомендації та вказівки освітнім закладам щодо того, як запроваджувати цифрові системи, технології, дизайн цифрового навчання та методику/педагогіку, а також порівнювати продуктивність із критеріями та умовами успіху, що ґрунтуються на фактичних даних [2].

Як би це не звучало, але пандемія COVID-19 лише прискорила «цифрову революцію», закріпила та утвердила систему онлайн-навчання / дистанційного / змішаного не тільки у світі, але й в Україні. Практика цифровізації ЗВО передбачена Законом України «Національна програма інформатизації». Стратегічний курс України на цифровізацію зумовив необхідність створення Міністерства цифрової трансформації у 2019 році. Проте, незважаючи на нерівномірність та диференціацію цього процесу в Україні, зумовлену фінансовими, нормативними, організаційно-технічними, кваліфікаційними та змістовими факторами, цифровізація освіти наразі стикається з низкою викликів, пов'язаних із «цифровим розривом». Маємо на увазі не лише рівень доступності освітніх установ до цифрових технологій, джерел і пристроїв, але й активність чи пасивність їхнього використання. Крім того, «цифровий розрив» впливає на конкурентоспроможність і характер взаємодії в освітньому середовищі ЗВО та викладачів.

Дуже важливо поряд із поточною / чинною Стратегією розвитку будь-якого ЗВО розробляти й *Цифрову Стратегію*. Розробка нової *Цифрової Стратегії* дає можливість переробити технологію з важеля цільових ресурсів на трансформаційний інструмент викладання та навчання найвищого рівня.

Цифрові технології сприяють підвищенню якості пояснення та моделювання нових концепції та ідей; якісному формуванню практичних навичок здобувачів, як всередині, так і за межами аудиторії; мають потенціал для покращення оцінювання та зворотного зв'язку, які є ключовими елементами ефективного навчання; підтримують сучасні «розумні» й водночас ефективні «робочі місця»; готують здобувачів до життя та роботи в цифровому світі.

Отже, ЗВО мають трансформуватись на технологічні центри, що розвивають і формують навички майбутнього. Це має бути не новацією, а нормою. Для розробки такої *Цифрової Стратегії* варто зацентувати увагу насамперед на ключових позиціях, які ми представили у таблиці 1.

Таблиця 1.

Яскравим прикладом наведених позицій слугує реалізація міжнародного

грантового проєкту Еразмус+ «Модернізація університетських освітніх програм з іноземних мов на основі інтеграції з інформаційними технологіями» 2024-2027 (DigiFLEd). DigiFLEd враховує вимоги Міністерства цифрової трансформації та Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Також *Стратегії розвитку (2019-2025)* всіх українських учасників консорціуму скеровані на цифровізацію багатьох ланок освітнього процесу та освітньої діяльності.

Проєктом передбачено: *вивчення* європейського досвіду для подальшої розробки електронних курсів та рекомендацій щодо їх планування; *практичне навчання* з використання цифрових інструментів; *модернізація* навчальних програм першого (бакалаврського) та другого (магістерського) рівнів вищої освіти з адаптацією до сучасних потреб ринку праці та стандартів ЄС; *розробка й реалізація* нових курсів (у тому числі й електронних), які поєднують лінгвістичні / літературознавчі дисципліни та цифрові технології; *запровадження* нових методів викладання та навчання, пов'язаних із цифровізацією освітнього процесу. Такі задачі DigiFLEd сприятимуть інтернаціоналізації освітньої практики та мобільності академічної спільноти, налагодженню сталої співпраці між ЗВО-партнерами шляхом створення мережі університетських віртуальних центрів.

Цифрові технології покращують викладання та навчання, мотивуючи здобувачів за допомогою привабливого, інтерактивного та цікавого освітнього середовища, пропонують нові шляхи змістовного спілкування та співпраці між представниками академічної спільноти, відкривають діалог між різними культурами та країнами, сприяючи цілеспрямованому міжкультурному спілкуванню та співпраці загалом.

БІБЛІОГРАФІЯ

1. Проєкт «Modernisation of university education programmes in foreign languages by integrating information technologies / DigiFLEd» (№101128713 – DigiFLEd –

ERASMUS-EDU-2023-CBHE). URL: https://edu.forlan.org.ua/?page_id=58930 (03.03.2024).

2. UNESCO (2021). Futures of education: Learning to become. A global initiative to reimagine how knowledge and learning can shape the future of humanity and the planet. URL: <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000379707> (дата звернення: 19.03.2024).

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

Ірина Скляр – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української філології, доцент кафедри світової літератури Горлівського інституту іноземних мов ДВНЗ ДДПУ.

НАУКОВО ПОПУЛЯРНИЙ ДИСКУРС:

СУТНІСТЬ ТА ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Анастасія СОКОЛОВА (м. Дніпро, Україна)

Для дослідників завжди було актуальним питання, яким чином презентувати наукову інформацію читачеві-нефахівцю, зробити її більш легкою для сприйняття, популярною. Науково-популярний текст забезпечує зв'язок як між наукою і суспільством, так і між різними галузями науки і техніки. Праці багатьох дослідників висвітлюють різноманітні форми і способи передачі науково-технічної інформації читачу-неспеціалісту [2]. Саме когнітивний підхід дозволяє інтегрувати результати досліджень наук, які аналізують питання популяризації.

Для процесів створення і розуміння тексту важливими є предметні, енциклопедичні, мовні (знання про правила граматики, лексики, стилістики) системи знань. Для того щоб непідготовленому читачу було легше сприйняти повідомлення у межах певної галузі знань, автор звертається до особистого досвіду адресата і вводить у дискурс фрагменти художньо-поетичних моделей

СУЧАСНІ ЛІНГВІСТИЧНІ ПАРАДИГМИ

матеріали міжнародної науково-практичної онлайн-конференції

(19 квітня 2024 року)

до 75-річчя Горлівського інституту іноземних мов

ВИПУСК 7

Відповідальний редактор: Л. В. Суховецька

За зміст поданих матеріалів несуть відповідальність автори статей

Рекомендовано до друку 24.04.2024 р.